

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda aurea sanctorum, sive Lombardica historia

Jacobus <Genua, Erzbischof>

[Lyon], 20. Juli 1486

De sancto Siluestro xii

[urn:nbn:de:bsz:31-289352](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-289352)

De sancto thoma canthua.

Unde omnia que erant archiepiscopi et suorum diripuit et totam eius progeniem exilio condempnauit: nequaquam de ferens condicio vel sexui. ordinem uel etati. Ipse autem pro rege et pro regno anglie quotidie exorabat. Reuelatus autem archiepiscopo quod ad suam esset ecclesiam rediturus et ad christum cum palma martirii migraturus. Septimo igitur anno sui exilii redire concessit. et a cunctis eius honore suscipit. **P**er aliquot dies ante eius martirium iuuenis quidam de corpore exiens et post modum miraculose rediens aiebat. quod usque ad suum premium sanctorum ordinem ductus fuit et inter apostolos sedem quandam uacua uidit. Percurrenti autem cui esset becesedes. angelus respondit. quod eundem magno sacerdoti anglie a domino seruare. **S**acerdos quidam missas de beata virgine celebrabat quotidie qui archiepiscopo accusatus ab eo accersitur et tamen quod ydeota et insci ab officio suspendit. Tunc autem beatus thomas ciliu suum suere deberet. et sub lecto ipsum abscondisset. ut ad consuendum horarum captaret beata maria sacerdoti appropinquans. Uade ad archiepiscopum eius dicas quod illa ob cuius amore missas dicebas. eius ciliu quod est in tali loco conuoluit. et scilicet rubeam de qua illud consuevit ibidem reliquit. Illa igitur sibi mandata quod interdictum quod tibi fecerat debeat relaxare. Quod ille audiens et ita inueniens stupuit et interdictum relaxans sacerdotem hoc secretum habere precepit. Defendit ut prius iura ecclesie nec a rege flecti uel uel prece. Cum ergo nullatenus flecti posset. ecce milites regis armati ueniunt et ubi archiepiscopus sit uociferando inquirunt. Quibus ille occurrens dixit. Ecce ego: quid uultis? Et illi. Ueniunt ut occidaris. et ultra uiuere non ualebis. Quibus ille dixit. Ego pro deo moriparatus sum et pro defensione iusticie. et ecclesie libertate. Si igitur me queristis ex parte dei omnipotentis et sub anathemate prohibeo. ne horum cuiquam aliquatenus noceris. Deo autem et beate marie et sanctis omnibus et beato dyonysio causam ecclesie et me ipsum commendo. Quibus dictis uenerandum caput gladiis impiorum impetis. sacra capitis corona precipit. cerebrum ecclesie pauimentum dispergit et sic martyr domino consecratur. anno domini millesimo. clxxiij. **D**um igitur clerici Requiem eternam etc. inciperent et pro eo missas agerent defunctorum subito ut aiunt angelorum chorii altates uoces cantantium interrumpunt. martiris missam incipiunt. Letabit iustus panem: et ceteri clerici pro se quuntur. Hec est reuera mutatio dextere excelsum dum cantus meroris uertitur in cantum laudis eius illius cui defunctorum suffragia inchoauerant martirum postmodum hymnis laudant. Reuera examina

comprobatur sanctitate preeditus et martyr domini gloriosus quem tanto honore angeli preuenerunt et sanctorum martyrum cathalogo ascripserunt. Passus est autem sanctus iste pro ecclesia. in ecclesia. in loco sancto. et in tempore sacro. inter manus sacerdotum et religionum suorum ut pacietis pietas. et persecutorum crudelitas ostendat. Multa insuper et alia miracula per sanctum suum dominus operari dignatus est. Meritis enim eius cecis uisus. surdis auditus. claudis gressus. uita mortuis restituta sunt. Porro aqua qua panem conspersit eius sanguine lauabant multis extitit in medelas. **Q**uedam domina de anglia varios oculos habere ob lasciuam et maiorem pulchritudinem affectabat. super hoc uouens votum nudis pedibus sepulchrum beati thome uisitauit. Que cum in oratione prostrata iaceret. surgens inuenit se penitus excecata. statimque penitens cepit rogare beatum thomam ut iam non uarios sed saltem suos sibi redderet oculos. quod tandem cum magna difficultate uix ualuit obtinere.

Quidam autem illuso: aqua simpliciter pro aqua sancti thome domino suo in pixide obtulit puuati. Cui dominus ait. Si nil michi unquam furatus fuisti sanctus thomas aqua sua huc te deferre permittat. si autem reus furti es aqua ipsa propter euanescat. Hoc igitur dicto ille confesit. factis que pixide aqua nuper impleisset. Mira res pixidem primo aperuerunt et uacua inueniunt: Sicque seruus in medacio deprehenditur et furti reus euidentius comprobatur. **Q**uis que dam sciens loqui. cum uisus eam insequere sicut didicerat cepit clamare. Sancte thoma adiuua me. et statim uisus mortuus cecidit. et illa euasit. **Q**uidam quez sanctus thomas ualde dilexerat cum grauer infirmitate inuenerat ad eius tombam et pro sanitate sua rogauit et ad libitum impetrauit. Sed cum sanatus rediret cepit cogitare quod illa sanitas anime sue forsitan non expediret. Unde iterum rediens ad sepulchrum orauit ut si non esset uile anime sue continuo infirmitas ipsa rediret. Statim infirmitas rediit sicut prius. In eius autem interfectores intantum uicio diuina delectant ut alij digitos dentibus suis frustratim discerpentes. alij sanie defluentes. alij paralisi dissoluti. alij amentes effecti miserabiliter interirent.

De sancto Siluestro. xii. A
Siluester dicitur a file quod est lux. et terra quasi lux terre id est ecclesie que instar bone terre habet pinguedinem bone operationis nigredinem humilationis. et dulcedinem deuotionis. Per ista enim tria agnoscat bona terra. ut ait pallas diuis. Uel siluester dicitur a silua et theos. quia boies

De sancto

Siluestro.

Siluestres id est in cultos et duros ad fidem xpi tra-
xit. Ut sicut dicit in glo. siluester dicitur viridis agre-
stis vmbrosus nemorosus. Viridis celestia pte pla-
do. agrestis seipsum excolendo. vmbrosus ab oi
cocupiscencia refrigeratus. Nemorosus inter arbo-
res celi plaratus. Eius legendam copilauit eusebius
cesariensis. qua beatus gelasius in consilio septua-
ginta eporum a catholicis legendam comemorat
sicut in decreto habetur. **B**

Siluester a matre re et nomine iusta geni-
tus. et a cirino prespitero eruditus. hospita-
litate summope exercebat. Thimotheus
autem quidam xpianissimus ab eo in hospicio suscipi-
tamen ob psecutione ab alijs vitabatur. Hic tibi
in morbeus p vnu annu et tres menses predicauit. et
postea coronam assecutus est martirij. duz pdicaret
constantissime fide xpi. Putas autem tarquini pfectus
thimotheum multis abundasse diuicias eas a silue-
stro expeijt. iseres ei minas mortis. Sed cu vere
thimotheu huiusmodi diuicias non habuisse com-
perit siluestru ydolis imolare precepit. alioquin
in crastinu diuersa recipet genera tormentoz. Cui
siluester. Stulte hac nocte morieris et sempiterna
tormenta recipies et velis nolis veru deu esse quez
colimus recognosces. Siluester igitur carceri tradit
et tarquini ad prandiu inuitatur. Duz ergo come-
deret. os piscis in eius gutture seversat vt nulla
ratione reijcere potuerit vel glutire. Sicqz media
nocte defunctus ad tumulu eius luctu ducit. et silue-
ster cu gaudio a carcere liberat. Qui no solu a chri-

stianis. sed etia a paganis miro diligebat affectu
Erat em aspectu angelicus. sermone nitidus. iteger
corpore. sanctus ope. consilio magnus. fide catholi-
cus. spe paciētissimus. caritate diffusus. Mortuo
igitur melchitade epō vrbis rome. siluester ab oi ple-
be plurimu renitens in summu potifice est electus.
Hic omniu orphanoz viduaz et pauperu nomia
in matricula scripta habebat. et oibus necessaria
pvidebat. Hic quartu et sextu die et sabatu ieiun-
nys instituit obsermanduz. quintu vero quasi do-
minicu celebradu. Sicis vero xpianis dicentibus
sabbatu diez potius qz quintu celebrandu respon-
dit hoc fieri no debere. et quia hoc est traditionis
aplice. et quia dnice debet compassio sepulture.
Cui illi. Vnu est sabbatu sepulture. i quo semel in
anno ieiuniu est exhibedu. Quibz siluester. Sicut
ois dies dominicus resurrectionis gloria. sic omne
sabbatu deco:at dnica sepultura. Igitur de sabbato
acquiescant. sed de quinta feria vebemeter coten-
dunt asseretes no debere xpianoz solemnitatibz
socari. Siluester autem eius dignitate precipue i tri-
bus ostedit. Qm hac die dominus ad celos ascedit
et corpore et sanguinis sacramentuz instituit. et sacz
crisma ecclesia coficit. Omnes igitur ratiobus eius
acquiescant. **L** Persequente autem constantino xpia-
nos siluester de vrbe exijt: ac in quoda monte cum
suis clericis mansit. Ipse autem constantinus merito per-
secutionis tiranice in incurabilem cecidit plagam le-
pre. Tandem ad consiliu pontificu ydoloz adducta
sunt tria milia pueroz vt eos occidi faceret. et se in
eorz sanguine receti et calido balneari. Egredie-
te autem eo ad locum vbi balneuz parari debebat.
matres puerozum eidem occurrunt: que resolutis
crinibz miserabiliter vlulabant. Et lacrimas constan-
tinus iussit stare curru et erigens se dixit. Audite me
comites et comilitones et oes populi qui astatis.
Dignitas romani imperij d fonte nascit pietatis
que hac etia legez dedit vt capitali sententia subde-
ret quicuzqz in bello aliquem occidisset infantem. Quanta
ergo erit crudelitas vt hec nris faciamus filiis
qd fieri pbuium alienis? Quid tuat barbaros
supasse si a crudelitate vicamur? Na vicisse extra-
neas naciōes ratioe viriu est bellaciu populoz
vincere autem vicia et peccata virtus est moruz. In
illis ergo plijs fortiores nos existim illis. In his
vero nobismetipsis fortiores sumus. Qui em fuerit
in isto certamine supatus. victoria obtinet victus.
Victor em post triumphuz vincit. si pietas ab impie-
tate superat. Vincat ergo pietas in isto congressu.
Bene em omniu aduersantiu poterim esse victo-
c iij

res si sola pietate vincamur. Omnium enim se esse do-
minum coprobatur: qui seruum se monstrauerit pietatis.
Melius est ergo me mori salua vita innocentiū quam pro
eorum interitū vitam recuperare crudelē. quā tamen recu-
pere incertū est: cuius tamen certus sit quod sic recuperata cru-
delis est. Iussit igitur ut matribus suis pueri redde-
rentur et dona plurima et infinita uehicula prebe-
rent. Sicque matres quae flēdo venerāt. ad loca sua
cuius gaudio redierūt. Ipse autē imperator ad pala-
cium suū reuersus est. **D** Sequenti vero nocte pe-
trus et paulus appuerūt ei dicētes. Quā exhorruis-
ti effusione sanguinis innocentium. misit nos dominus
ihesus christus dare tibi recupere consiliū sanitatis. Sil-
uestrum igitur episcopus qui apud montes siraptim
latitat accersire. hic tibi piscinā ostēdet in qua im-
mersus tercio ab omni curaberis lepro morbo. Tu
vero christo hanc vicissitudinē reddas. ut ydolorum ter-
pla diruas. christi restaures ecclesias. et eius deiceps
culto: fias. Euigilās igitur constantinus statim milites
misit ad siluestrum. Vidēs autē siluester milites sta-
tim ad palmā martirij credidit se vocari. Deo autē
se recōmendās et socios secū adhortās constantino
intrepidus presentat. Cui constantinus assurgēs ait
Bene te uenisse gratulamur. Qui a siluestro resal-
lutatus narrauit ei per ordinē sui somnij uisiones
Peruicacitā uero constantino qui essent illi duo dii
quae sibi apparuerūt. siluester respōdit illos esse christi
apostolos et non deos. Tūc ad preces impatoris silue-
ster apostolorum ymagines iussit sibi afferri. Quas ut im-
perator aspexit tales esse quae sibi apparuerūt deda-
mauit. Siluester igitur eū carbecuminū fecit et unius
ebdomade sibi ieiunij indixit. et carceres aperire
monuit. Tūc in aquam descēdit baptismatis
mirabilis ibi emicuit splēdo: lucis. sicque inde mū-
dus exiuit et christum se uidisse asseruit. Prima autem
die sui baptismatis hanc legē dedit ut christus ab urbe
romana tanquam uerus deus. coleret. Secūda ut si quis
christum blasphemaret puniret. Tercia ut quicumque
christiano fecisset iniuriā. bonorum suorum parte dimidia
priuaret. Quartā ut sicut impator rome. sic roma-
nus pontifex caput ab uniuersis episcopis habeat. Quin-
ta ut quicumque in ecclesias profugerit ab omnibus seruet
iniurijs immunis. Sexta ut nullus nisi de licētia sui
antistitis ecclesiā edificet. intra muros alicuius ci-
uitatis. Septima ut ad edificationē ecclesiarum decimam
possessionū regalium tribuāt. Octaua impator
ad ecclesias sancti petri uenit. et de suis culpis se-
lamētabiliter accusauit. Postmodum arrepro bidē-
relad fundamētū basilice ecclesie: struendū terrā
primam apuit. et duodecim cophinos in suis scapulis

foras eiecit. **E** Nec uibi helena mater constantini
augusti in bethania consistēs audiuit. per litteras lau-
dat filium quod abrenunciasset simulacris ydolorum: sed
dure increpat quod relicto deo iudeorum crucifixū bo-
minē deū colat. Rescribit autē augustus ut iudeorum
magistros secū adducat et ipse christianorum doctores
preferret. ut sic ex disputatiōe mutua appeat. fides
vera. Adduxit igitur sancta helena centū quadragi-
tamū doctissimos iudeorum. Inter quos duodecim
erant qui sapientia et eloquentia pre ceteris rutilabāt
Cuius igitur siluester cuius clericis suis et predicti iudei
ad disputandū coram impatore in simulo cōuenissent
de cōmuni cōsensu duos iudices gentiles sapientissi-
mos et pharos nomine craton et zenophilus statue-
rūt. ad quos pertinere sententiā dicendorum. Qui licet
gentiles erant. tamen iustissimi et fideles. Talius inter
eos sententiā est firmatū. ut uino scate et loquere a-
lius non loquatur. Incipiēs igitur primus de illis duode-
cim nomine abiatbar ait. Cū isti tres deos dicāt pa-
trem et filium et spūm sanctus. manifestū est eos cō-
tra legē agere. quod dicit. Videte quia ego solus de-
us et non est alius deus preter me. Denique si dicant
christum deū esse: quia multa fecit signa: in nostra etiam
lege multi fuerunt: qui miracula plurima fecerunt:
et tamen nunquam ex hoc deitatis nomē sibi usurpare au-
si sunt sicut iste ihesus. quē isti adorāt. Ad quē silue-
ster. Nos unum deū colimus. sed non in tanta solitu-
dine cū dicimus ut gaudium filij non haberet. Ex ue-
stris autē libris uobis trinitatē personarum demonstra-
re ualemus. Nam patres dicimus de quo propheta
ait. Ipse inuocauit me pater meus es tu etc. filius
de quo idē. filius meus es tu: ego hodie genui te
Spiritus sanctū de quo idē. Spiritus oris eius omnis
uirtus eorum. In hoc etiam quod dixit faciamus hominem
ad ymaginē et similitudinē nostrā euidēter et per-
sonarum pluralitatē et diuinitatis unitatē demon-
strat. Licet autē sint tres persone unus tamen deus est.
Quod exēplo uisibili aliquatenus demonstrare uale-
mus. Et accipiēs purpurā impatoris tres ibi pli-
cas fecit dicēs. Ecce uidetis tres plicas et expli-
cās eas ait. Ecce quia tres plice sunt unus pannus.
ita tres persone sunt unus deus. De hoc autē quod dicit
quod ex miraculis deus credi non debet cū alij plures
sancti miracula fecerūt nec tamen se deos dixerūt sicut
christus deū per hoc se asserere uoluit. Certe deus superbie-
tes contra se nunquam passus est sine pena acerrima
preterire. sicut patet in dathan et abiron: aliosque
quod pluribus. Quō ergo mētiri potuit et se deū dicere
quod non erat cū eum se deū diceret nulla pena secuta
fuerit: sed uirtutū efficacia comitabatur. Tunc iudi-

tes dixerūt. Cōstat abiatbar a siluestro supatum.
 Nā et ratio hoc docet. q̄ si deus nō esset et se deus
 dixisset cōferre vitā mortuis nō valeret. Tūc illo
 amoro sc̄ds qui et ionas dicebat ad cōsuctus acce-
 dens ait. Ab: abā a deo circūcisionē accipiēs iusti-
 ficatus fuit et etiā oēs filij ab: abe p̄ circūcisionem
 iustificabant. igit̄ qui nō fuerit circūcisus: non erit
 iustificat⁹. Ad quē siluester. Cōstat ab: abā ante
 circūcisionē deo placuisse. et amicū dei appellatus
 esse. igit̄ non circūcisio ip̄m sanctificauit: sed fides
 et iusticia ip̄m deo placere fecit. Nō igit̄ accepit cir-
 cūcisionē in significationē sed in distinctionē. Ito
 superato tercius q̄ et godolias accedēs ait. Quo-
 mō x̄ps vester potest esse deus: cū asseratis eū esse
 natū tēptatus. traditū. nudatus. felle potatū. liga-
 tus: sepultū cū hec oīa in deo esse nō possunt. Ad
 hec siluester. De vestris libris hec omīa pbamus
 de x̄po fuisse p̄dicta. Nam de eius natiuitate dixit
 ysayas. Ecce virgo cōcipiet etc. De eius tēptatiōe
 zacharias. Vidi ibesuz sacerdotē magnū stantem
 corā angelo et satban stabat a dextris ei⁹ etc. De
 eius traditiōe psal. Qui edebat panes meos ma-
 gnificauit sup me sup̄latationē etc. De eius nuda-
 tione idē. Diuiserūt sibi vestimēta mea etc. De ei⁹
 fellea potatione idē. Dederūt in escā meā fel etc.
 De eius ligatōe hesdras. Unxistis me nō sicut pa-
 trē qui liberauit vos d̄ terra egipti. clamātes ante
 tribunal iudicis humiliastis me: suspēdentes in li-
 gno tradidistis me. De ei⁹ sepultura hieremias.
 In eius sepultura reuiuiscēt mortui. Cū ergo go-
 dolias qd̄ respōderet nō haberet data sentēcia re-
 morus est. ¶ Quartus q̄ et annas accedēs ait.
 Ea q̄ de alijs dicta sunt siluester iste de suo x̄po p̄-
 dicta fuisse firmat. Un̄ sup̄est vt̄ p̄bet hec de suo
 x̄po dicta fuisse. Ad quē siluester. Habis ergo aliū
 quē virgo cōcepit. q̄ felle sit cibatus. spinis corona-
 tus. crucifixus mortuus et sepultus. qui surrexit a
 mortuis et ad celos ascēdit. Tūc cōstantinus ait.
 Si aliū non dederit sciat se esse superatū. Qui cū
 hoc facere nō posset amouet. Quintus q̄ et doech
 p̄ducitur q̄ ait. Si ex femine dauid x̄ps ille nat⁹
 esset et sanctificatus vt̄ dicitis: ergo baptizari non
 debuit vt̄ iterū sanctificaret. Ad quē siluester. Si-
 cut circūcisio in x̄pi circūcisione finē accepit. ita no-
 ster bapt̄ fm̄ in x̄pi bapt̄smate iniciū sanctificatio-
 nis habuit. nō ergo baptizatus est vt̄ sanctificaret
 sed vt̄ sanctificaret. Qui cū rateret ait p̄stantinus
 Nō rateret doech si haberet p̄traria q̄ proferreret.
 Tūc sextus q̄ et chusi ait. Vellem⁹ vt̄ siluester ille
 causas huius virginialis partus nobis exponeret

Ad quē siluester. Terra de qua adā format⁹ est
 inco:rupta erat et virgo. q̄a necdū se ad bibēdus
 humanū sanguinē apuerat. nec maledictionē spi-
 naz accepit. nec hoīs mortui sepulturā habebat.
 nec serpēti data fuerat ad edēdus. Oportuit ergo
 ex maria virgine nouū adā fieri. vt̄ sicut serpens
 natū ex virgine vicerat: sic a nato ex virgine vince-
 ref. Et q̄ ade victor: extitit in paradiso. ipse tēpta-
 to: factus est dñi in deserto. vt̄ qui adā vicerat mā-
 ducantē. vince ref a dño ieiunāte. ¶ Hoc superato
 septimus q̄ et beniamin ait. Quomodo x̄ps vester
 filius dei potest esse qui a dyabolo tēptari potuit.
 vt̄ modo fame panē ex lapidibus facere vrgeret.
 modo in tēpli cellitudine leua ref. modo ad ado-
 randū ip̄m dyabolus induceret. Ad qd̄ siluester.
 Si dyabolus ideo vicit q̄ ab adam māducate est
 auditus. cōstat ideo euz fuisse supatus q̄a est x̄po
 ieiunāte p̄ceptus. Nos autē euz nō in q̄tum deus
 sed in q̄tum homo tēptatum esse fatemur. Ideo
 aut̄ tripliciter est tēptatus. vt̄ a nobis omēs tēpta-
 tiones excluderet. et formā vincendi daret. Sepe
 namq̄ in hoīs victoriā abstinentie sequit̄ tempta-
 tio humane glorie. et temptationē humane glorie
 appetit⁹ dñi et excellentie comitat. ipse igit̄ a x̄po
 in his vincitur vt̄ vincendi nobis forma donetur.
 Ito supato octauus qui et aroel ait. Cōstat quia
 deus summe p̄fectus est et nulli⁹ indiget. qd̄ ergo
 ei opus fuit vt̄ nascere in x̄po? Quomō itez x̄pm
 verbū appellat? Sed et hoc cōstat q̄ deus anteq̄
 haberet filiū pater dici nō potuit ergo si pater x̄pi
 postea dictus est mutabilis fact⁹ est. Ad hoc silue-
 ster. filius ante t̄pa ex patre est genit⁹. vt̄ faceret
 que non erāt et in tēpore est natus: vt̄ reficeret q̄
 perierāt. Que et s. solo verbo reficere poterat. tū
 p̄ passionē nisi homo fieret redimere nō valebat.
 quia in sua deitate ad patiēdus apt⁹ nō erat. Nec
 hoc erat imp̄fectiōis: sed p̄fectiōis si in sua nō erat
 deitate passibilis. Porro filius v̄bus dei dici ex eo
 pater q̄a p̄pheta ait. Eructauit co: meus v̄bus bo-
 nus. De⁹ quoq̄ semp pater fuit q̄a semp eius fili⁹
 extitit. filius em̄ eius est verbis eius sapiētia ei⁹
 virtus eius. In patre autē semp fuit verbis iuxta
 illd̄. Eructauit co: meū v̄bū. Semp sapiētia iuxta
 illd̄. Ego ex ore altissimi p̄dii primogenita ante
 oēm creaturā. Semp virt⁹ iuxta illud. Ante oēs
 colles parturij. necdū fontes aquaz eruperāt etc.
 Cū ergo pater nunq̄ fuerit s. ne verbo sapiētia et
 virtute: quomō putas hoc nomē sibi ex p̄te adue-
 nisse. ¶ Hoc ergo amoro non⁹ quiet iubal dixit.
 Cōstat q̄ deus piugia non damnat. nec eis male

dixit: quare ergo de coniugio natū denegatis hūc eē
 quē colitis nisi vt obfuscare coniugia studeatis. Rur-
 sus quomōdō tēptat qui potens est. patit qui virtus
 est. moritur qui vita est? Deniq; ad hoc cogitis vt
 duos filios esse dicas. vnū quē pater genuit. alter-
 ra quē virgo generauit. Rursus quō fieri potest vt
 paciat hō qui assumptus est sine lesione eius a quo
 assumptus est. Ad hoc siluester. Nos xpm nō ideo
 natū de virgine dicim⁹ vt coniugia cōdēnemus. sed
 causas virginēi partus rōnabiliter accepramus.
 nec hac assertiōe obfuscat: sed ornant coniugia quā
 hęc virgo q̄ xpm pepit de coniugio nata est. Tēptat
 autem xps vt oēs tēptationes dyaboli vinceret.
 patit vt vniuersas passiones subijceret. moritur
 vt mortis iperū subiugaret. Dei quoq; filius vn⁹
 in xpo est: q̄ sicut est vere dei filius inuisibilis ita vi-
 sibilis est xps. Est ergo inuisibile hoc qd̄ est deus
 et est visibile hoc qd̄ est homo. Pati vero posse ho-
 minē assumptū sine passione eius q̄ assumpsit exē-
 plo doceri potest. Nā purpure regis vtamur exē-
 plo. Lana cū fuit et huic lane sanguis accedens
 colorē purpureū prebuit. Cū ergo teneret digitis
 et torqueret in filo. qd̄ torquebat hoc qd̄ regie di-
 gnitatis color est: an hoc qd̄ lana extiterat anteq̄
 purpura fieret? Lane ergo assimilaf homo colorē
 purpuree deus q̄ simul in passione fuit dū pateret
 in cruce sed passioni in nullo subiacuit. **Deam⁹**
 qui et thara dixit. Nō michi placet istud exemplū
 quia simul color torquetur cū lana. Cui cum omēs
 contradicrent siluester dixit. Accipe ergo aliud
 exemplum. Arbo: habēs in se solis splendorē cuz
 incidit icrum quidē suscipit. splendor autem ab in-
 cisione immunis existit. Sic homie pacēre diuini-
 tas nulli passioni subiacuit. **S** Undecimus q̄
 et sileon ait. Si de xpo tuo pphete ista vaticinati
 sunt tāte irrisionis passiois vt mortis causas scire
 vellem⁹. Et siluester. Esuriuit xps vt nos refice-
 ret. Tēptatus est vt nos a tēptationibus libera-
 ret. Tentus est vt nos a demonū captura redime-
 ret. Irrisus est vt nos ab irrisione demonū erueret
 Ligatus est vt nos a nodo maledictiois absolue-
 ret humiliatus est vt nos exaltaret. Expoliatus
 est vt nuditate prime puaricatiois in dulgētie idu-
 mēto tegeret. Spincā colorē onā accepit vt flores pa-
 radisi pditos redonaret. In ligno suspēsus est vt
 cōcupiscentiā in ligno genitā dānaret. felle et ace-
 to potatus est vt boiem ad terrā fluētē lacet mel
 introduceret. et fontes nobis mellifluos aperiret
 Mortalitatē suscepit vt suā nobis imortalitatem
 donaret. Sepultus est vt scōz sepulturas bñdice-

ret. Surrexit vt mortuis vitā redderet. Ascendit
 in celū vt celi ianuam apiret. Sedet a dextris dei
 vt pces credentiū exaudiat. Hęc siluestro psequē-
 te. vniuersi tā imperato: q̄ iudices et iudei in lau-
 dem siluestri proruperunt vnanimiter. Tunc indi-
 gnatus duodecimus q̄ erzambri. indignatiōe ma-
 gna dixit. Miros vos sapiētissimos iudices ver-
 boz ambagibus credere. et dei potentiā estimare
 humana ratione cōcludi. Sed iaz cessent verba et
 veniamus ad facta. Stultissimi nāq; sunt q̄ cruci-
 fixum colūt: cum ego nomē dei oīpotentis sciam.
 cuius virtutē nec sufferunt saxa: nec audire valet
 quelibet creatura Et vt me vez dicere pprobetis
 thaurus ad me ferocissimus adducet et dū in ei⁹
 aure nomē istud insonuerit. thaurus ilico moriet:
 Ad quē siluester et tu quō hoc nomē non audiens
 didicisti? Zambri dixit. Nō est tuū hoc noscere mi-
 steruz qui iudeoz inimicus es. Adducit aut thau-
 rus ferocissimus viz a. L. boibus fortissimis tra-
 ctus. At vbi zambri in aure eius verbū ptulit. pti-
 nuo thaurus mugies oculosq; eijciens exspirauit.
 Dēs igit iudei vehemēter acclamant: et siluestro
 insultāt. Quibus siluester. Nō dei nomen ptulit.
 sed nomē pessimi demonis noiauit. Deus em̄ me-
 us ihūs xps non soluz viuētes mortificat. sed etiā
 mortuos viuificat. Nā occidere posse et viuificare
 nō posse: est leonū serpentū et feraz. Si ergo vult
 vt credā q̄ nomē demonis nō fuerit. dicat iterum
 et viuificet qd̄ occidit. Nam de eo scriptū est. Ego
 occidā et ego viuere faciā. Qd̄ si nō poterit nomē
 demonis absq; dubio noiauit. qui viuētes occide-
 re potest: mortuū viuificare nō potest. Cuz q̄ zā-
 bri ad suscitandū thaurū a iudicibus vigeret dixit
 Suscitet eū siluester in noīe ihesu galilei et oēs in
 eū credemus. Nā et si pēnis posset volare istud ta-
 men non valeret pficere. Omēs igit iudei si thau-
 rū suscitauerit se credituros pmittūt. Tunc silue-
 ster orōne facta ad aurē thauri se applicans dixit
 O nomē maledictiois et mortis egredere iussu dñi
 nostri ihesu xpi. i cuius noīe tibi dico. Thaurē sur-
 ge et ad armētū tuū māfactus recede. Statim igit
 thaurus surrexit. et cuz omni māfactudine abiit.
 Tunc regina iudei iudices et ceteri omēs cōuersi
 sunt ad fidez. **P** Post aliquot vero dies ydo-
 loz pōtiffices ad ipatorē venerūt dicētes. Sacra-
 tissime imp̄to: ille draco qui est in fouea postq̄ fi-
 dem xpi recepistis plusq̄ trecetos homies quoti-
 die interficit f̄atu suo. Cōsultente sup hoc cōstanti
 no siluestrū rūdit. Ego xpi virtutē cuz ab omni
 lesione cessare faciā. Promittūt pōtiffices se si hoc

De circumcissione Domini

faceret credituros. Dixit aut siluestro sanctus petrus ei apparuit dicēs. Securus ad dexterā descēde tu et duo presbiteri q̄ sunt tecū. Cūq; ad eum veneris eū taliter alloquaris. Dñs noster ihesus x̄ps de virgine natus. crucifixus et sepultus. q̄ resurrexit et sedet ad dexterā patris. hic vēturus est iudicare viuos et mortuos. Tu ergo sathana cum in hac fouea. dū venerit expecta. Dñs aut eius ligabis filo. ⁊ annulo crucis habēte signū de sup sigillabis. Postea ad me sani et incolumes venietis et panem quē vobis parauero comedetis. Descēdit itaq; siluester cū duobus psbiteris in foueas p̄ gradus. cl. duas secū ferēs laternas. Tūc draconi p̄ dicta verba dixit. et os ipsius stridētis et sibilātis vt iussus fuerat alligauit. Et ascendēs inuenit duos magos qui eos secuti fuerāt. vt viderēt si vsq; ad draconem descēderēt ex draconis fetore pene mortuos et eos secū adduxit incolumes atq; sanos. Qui statim cū multitudīe infinita conuersi sunt. Sicq; romanorū populus a duplici morte est liberatus sc̄a cultura demonis. ⁊ a veneno draconis. Tandem beatus siluester morti appropinquans clerum de tribus ammonuit. sc̄z vt inter se caritatem haberent. ecclesias suas diligentius gubernarent. et gregem a luporum moribus custodirent. Post hec in dño feliciter obdormiuit circa annum domini. cccxx.

De circumcissione domini nostri ihesu christi. xliii. A

Circumcissionis dñice diem quatuor celebrem faciunt et solemnem. Primum est octaua natiuitatis dñi. Scdm̄ impositio noui et salutiferi nominis. Tercio effusio sanguinis. Quartum signaculum circumcissionis. Primum ergo est octaua natiuitatis dñi. Si em̄ aliorum sanctorū octauae solemnes sunt. quāto magis octaua dies sancti sanctorū solennis erit. Sed nō videtur q̄ natiuitas dñi debeat habere octauā: quia eius natiuitas tēdebat ad mortē. obiit q̄t̄ sancto rū ideo octauas habēt: q̄ ipi tūc nascunt̄ ea natiuitate que est ad vitā eternam. vt postea resurgāt in corporibus gloriosis. Eadē ratiōe videt̄ q̄ nō debeat habere octauā natiuitas beate virginis. nec beati iohānis baptiste. nisi nec resurrectio dñi. q̄a iā facta erat ip̄a resurrectio in re. Sed notā dū q̄ sicut dicit̄ p̄positiu⁹. sunt octauae supplementiōis vt est octaua natiuitatis dñi. in qua supplem⁹ qd̄ minus i festo factū fuerat. sc̄z officiu de parturiēte. Unde etiā in missa olim psueuerat cātari ad honore b̄te virginis. vultū tuum ⁊c. Itē sunt octauae venerationis. vt pasche p̄thecostes beate virginis. beati iohānis baptiste. Itē deuotiōis vt cui⁹ liber sancti possūt fieri octauae. figuratiōis. vt sunt octauae institute de sc̄is que significāt octauā resurrectionis. **B** Scdm̄ est impositio noui et salutiferi nois̄ hoīe em̄ in positū est ei nomē nouū. qd̄ os dñi nominauit. Nomē p̄ter qd̄ nō est aliu d̄ sub celo i qua oporteat nos saluos fieri. Nomē quod scdm̄ bern̄. est mel i ore. melos i aure. et ubi⁹ in corde. Nomē qd̄ sicut dicit̄ idē bern̄. instar olei luces predicatū. pasce recogitatū. lenit ⁊ vngit inuocatū. **H**abuit aut̄ triplex nomen sicut ex euāgelio manifestat. sc̄z filius dei x̄ps et ihesus. Vocat̄ autē filius dei. in quantū est de deo deus. X̄ps in quantū est b̄ a p̄sona diuina quantū ad humanam naturā assumpt⁹. Ihs̄ in q̄rtum est deus humanitati vnitus. De hoc triplici noīe dicit bern̄. Vos q̄ in puluere estis expergissimini et laudate. Ecce dñs venit cū salute. Venit cum vnguēto. venit cū gloria. Neq; em̄ sine salute ihesus. neq; sine victione x̄ps neq; sine gl̄ia venit fili⁹ dei. Siquidē ip̄e salus ip̄e victio ip̄e gloria. Quātum aut̄ ad hoc triplex nomē ante passionē perfecte not⁹ nō erat. Nā quantū ad primū ab aliquibus cognoscebatur cōiecturaliter sicut a demonibus q̄ dicebāt ip̄s esse filiū dei. Quātum ad scdm̄ particulariter ab aliquibus em̄ paucis cognoscebatur esse x̄ps. Quātum ad terciū vocaliter: quia quo ad hāc vocē ih̄s sed non quo ad rationē nois̄ quod est salutare. Post